

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce **P. Č.**, proti žalované **České advokátní komoře**, se sídlem Praha 1, Národní 16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2021, č. j. 3 A 70/2021 - 23,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Brně domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí ze dne 22. 3. 2021, č. j. 10.01-000110/21-002, jímž žalovaná nevyhověla jeho žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní služby podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii. Poté, co krajský soud věc postoupil Městskému soudu v Praze, požádal žalobce tento soud o osvobození od soudních poplatků. Městský soud tuto žádost usnesením označeným v záhlaví zamítl. Dospěl k závěru, že ačkoliv žalobce dostatečně neosvědčil, že nemá dostatečné prostředky, není namístě jej vyzývat k odstranění nedostatků. Ani po případném doplnění údajů by totiž žalobci nebylo možné osvobození od soudních poplatků přiznat, neboť žalobce tento institut zneužívá. Mimo množství žalobcem vedených sporů považoval městský soud za rozhodný způsob, jakým žalobce soudní spory vyvolává a také podstatu těchto sporů. Daná řízení jsou vedena sériově a stereotypně. Povaha projednávané věci i ostatních žalobcových případů podle městského soudu svědčí o tom, že žalobci primárně nejde i vyřešení sporné otázky, ale o to, aby vyvolal spor jako takový

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti tomuto usnesení kasační stížnost. Namítá, že o osvobození od soudních poplatků vůbec nepožádal, a že městský soud rozhoduje „*svévolně, stereotypně, mstivě a arogantně*“.

[3] Nejvyšší správní soud považuje nejprve za vhodné uvést, že pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí městského soudu o neosvobození od soudních poplatků, stěžovateli nevzniká poplatková povinnost, ani povinnost zastoupení advokátem dle § 105 odst. 2 soudního řádu správního (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS, rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na webu www.nssoud.cz).

[4] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k přezkumu napadeného usnesení městského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiřznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.*

[7] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že z obsahu spisu městského soudu jednoznačně vyplývá, že stěžovatel tento soud požádal o osvobození od soudních poplatků, a to podáním ze dne 17. 7. 2021 (č. l. 19 spisu městského soudu). Není proto pravdivé jeho tvrzení, že tuto žádost nepodal.

[8] Smyslem osvobození od soudních poplatků je, aby osobám, které nemají dostatek prostředků, byla zajištěna účinná soudní ochrana jejich práv. Jak již tento soud uvedl v rozsudku ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, který se týkal právě stěžovatele, a který v odůvodnění napadeného usnesení citoval i městský soud, „*osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím chudým osobám vést bezplatně spory podle své libosti*“. I pokud je účastník nemajetný a zásadně by bylo namísto jej osvobodit od soudních poplatků, může soud toto dobrodíní odepřít, a to zejména pro povahu sporů, které účastník vede.

[9] V tomto případě městský soud považoval pro posouzení žádosti rozhodný právě způsob, jakým stěžovatel vyvolává a vede soudní spory, včetně toho, co je jejich podstatou. Stěžovatel vede u městského soudu velké množství sporů proti žalované, v nichž postupuje sériově a používá obdobné argumenty jako v dřívějších neúspěšných případech, kde se mu na ně již opakovaně dostalo odpovědi. I z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu, který též eviduje značné množství věcí stěžovatele, vyplývá, že jeho postup v řízeních se neustále opakuje. Příznačná je sériovost a stereotypnost stěžovatelových žádostí, spojená s opakováním obdobných či zcela identických argumentů. Stěžovatel se evidentně nesoudí se snahou o vyřešení sporu, nýbrž pro jeho samotné vedení (viz shodně rozsudky Nejvyššího správního soudu v obdobných věcech stěžovatele ze dne 12. 6. 2020, č. j. 3 As 164/2020 - 13, ze dne 13. 8. 2020, č. j. 7 As 178/2020 - 11, či ze dne 6. 11. 2020, č. j. 10 As 286/2020 - 10). Nejvyšší správní soud proto aprobuje závěr městského soudu, že podmínky pro osvobození od soudních poplatků v řízení před městským soudem nebyly splněny. Stěžovatelova žádost nesměřovala k zajištění jeho účinné soudní ochrany, nýbrž k tomu, aby mohl bezplatně vést spory podle své libosti; k tomuto účelu institut osvobození od soudních poplatků neslouží.

[10] K ostatním tvrzením obsaženým v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud pouze ve stručnosti konstatuje, že se jedná o vyjádření stěžovatelových názorů na činnost městského soudu, které nemají pro posouzení věci, tedy otázky osvobození od soudních poplatků, žádnou relevanci.

pokračování

[11] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. listopadu 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu